

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění

Posudek diplomové práce:

Bc. Lenka Kerdová

**Pozice pražských německých mluvících architektů v Praze mezi lety
1918-1940**

U práce je třeba vysoce ocenit přístup, který je - plně v duchu dnešní doby - nadnárodní. Právě možnosti získávat informace v různých zemích a na různých pracovištích může výrazně napomoci posunu v našem poznání.

Autorka se podrobně věnuje vymezení pojmu obsaženém v titulu práce. Jedná se však o nesmírně složitý, vícevrstvý a zejména ještě nyní mnohdy subjektivně chápaný problém. Zde by bylo třeba, aby se na práci podíval zejména historik, který by měl patrně více konkrétních připomínek.

Jen na okraj bych chtěl připomenout složitou otázku řeči. Značné procento českých architektů meziválečné Prahy přece hovořilo – když to bylo z hlediska jejich profese nutné – německy. Totéž, i když snad v poněkud menší míře platilo i naopak, což autorka ostatně sama zmiňuje. Problém „aktivní (obcovací) řeči“, „Muttersprache“ a mnohá další historická témata zde nejsou dostatečně zohledněna.

V rámci celé práce stále zní otázka jasnějšího vymezení skupiny. Autorka s obrovskou pílí shromáždila řadu cenných a mnohdy poprvé publikovaných, současně velice různorodých informací. Všechny ale zůstávají v rovině neobyčejně důkladně prozkoumaného výchozího materiálu, který je vnímán kriticky, se značným zájmem o opravu četných nepřesností a tradovaných soudů. Právě zde vidím hlavní přínos práce. Tato část by však měla následovně sloužit jako jedno z východisek pro vlastní uměleckohistorickou práci. Uvedená, dle mého soudu finální část, ale součástí diplomové práce v podstatě není. Shromážděný úctyhodný materiál tak vlastně slouží jako úvod k něčemu, co nenastane. I závěrečné kapitoly pak směřují spíše k vymezení dalších nutných zkoumání. Nutno upozornit, že v závěru je opětovně konstatováno problematické vymezení uvedené skupiny a nejasnosti při pokusu vytýčit její hranice. Dostáváme se tak v podstatě opět na začátek.

Výborně a lze říci, že vzorově provedená heuristická část dokládá mimořádné schopnosti diplomantky. Ocenit je třeba zejména bádání v archivech, časopisech i pozůstalostech, a to u nás i v zahraničí. Uvedená literatura je samozřejmě pouze zlomkem statí zpracovávaných dnes v hojném počtu na toto téma. Současně však dokládá velký rozhled autorky v daném sektoru bádání. Přes to je ale škoda, že nebylo navázáno na práce vzniklé v našem ústavu. Zmiňuji zejména diplomová práce J. Zemana věnovanou Liberci, která následně vyšla i tiskem. J. Zeman se zabýval jinou lokalitou, než diplomantka. Národnostní vztahy však musel velice podrobně sledovat v kontextu celé republiky.

Práce vznikla v našem ústavu pro dějiny umění, a proto postrádám uměleckohistorický přístup, což je základní problém posuzovaného elaborátu. Vždyť přece právě posouzení tvorby vybrané skupiny z pohledu dějin umění (architektury) by mohlo přinést zajímavá fakta podporující, či vyvracející (kulturně) historické teze.

Závěr:

Přes uvedený zásadní problém v obsahové skladbě doporučuji zejména s ohledem na heuristickou část práci k obhajobě.

V Praze, leden 2015

Ing. Petr Macek, PhD.